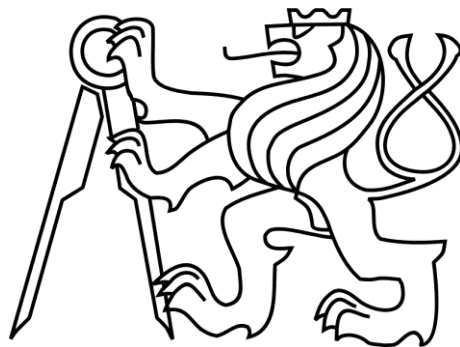

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

Fakulta stavební

Katedra ekonomiky a řízení ve stavebnictví

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY VE STAVEBNICTVÍ A KRITÉRIA JEJICH
UDĚLENÍ

Bakalářská práce

Praha 2015

Eva Honzírková

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

Fakulta stavební

Thákurova 7, 166 29 Praha 6

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

studijní program: Stavební inženýrství
studijní obor: Management a ekonomika ve stavebnictví
akademický rok: 2014/2015

Jméno a příjmení studenta: Eva Honzírková
Zadávací katedra: Katedra ekonomiky a řízení ve stavebnictví
Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Aleš Tomek, CSc
Název bakalářské práce: Veřejné zakázky ve stavebnictví a kritéria jejich udělení
Název bakalářské práce
v anglickém jazyce: Public Procurement in the Construction Industry and Award Criteria

Rámcový obsah bakalářské práce: -nový zákon o veřejných zakázkách, který vyjde v platnost
v roce 2016 a jeho aplikování
-případová studie veřejné zakázky v ČR
-kritéria MEAT
-porovnání veřejných zakázek a jejich udělování v zahraničí

Datum zadání bakalářské práce: 24.2.2015 Termín odevzdání: 15.5.2015
(vyplňte poslední den výuky příslušného semestru)

Pokud student neodevzdal bakalářskou práci v určeném termínu, tuto skutečnost předem písemně zdůvodnil a omluva byla děkanem uznána, stanoví děkan studentovi náhradní termín odevzdání bakalářské práce. Pokud se však student řádně neomluvil nebo omluva nebyla děkanem uznána, může si student zapsat bakalářskou práci podruhé. Studentovi, který při opakovaném zápisu bakalářskou práci neodevzdal v určeném termínu a tuto skutečnost řádně neomluvil nebo omluva nebyla děkanem uznána, se ukončuje studium podle § 56 zákona o VŠ č. 111/1998. (SZŘ ČVUT čl. 21, odst. 4)

Student bere na vědomí, že je povinen vypracovat bakalářskou práci samostatně, bez cizí pomoci, s výjimkou poskytnutých konzultací. Seznam použité literatury, jiných pramenů a jmen konzultantů je třeba uvést v bakalářské práci.

.....
vedoucí bakalářské práce

.....
vedoucí katedry

Zadání bakalářské práce převzal dne: 24.2.2015

.....
student

Formulář nutno vyhotovit ve 3 výtiscích – 1x katedra, 1x student, 1x studijní odd. (zašle katedra)

Nejpozději do konce 2. týdne výuky v semestru odešle katedra 1 kopii zadání BP na studijní oddělení a provede zápis údajů týkajících se BP do databáze KOS.

BP zadává katedra nejpozději 1. týden semestru, v němž má student BP zapsanou.

(Směrnice děkana pro realizaci studijních programů a SZZ na FSv ČVUT čl. 5, odst. 7)

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

**Fakulta stavební
K 126 – Katedra ekonomiky a řízení ve stavebnictví**

Veřejné zakázky ve stavebnictví a kritéria jejich udělení

Public Procurement in the Construction Industry and Award Criteria

Bakalářská práce

Studijní program: Stavební inženýrství

Studijní obor: Management a ekonomika ve stavebnictví

Vedoucí práce: Doc. Ing. Aleš Tomek, CSc.

Eva Honzírková

Praha 2015

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracovala pod vedením Doc. Ing. Aleše Tomka, CSc. samostatně a všechnu použitou literaturu jsem řádně citovala. Současně dávám svolení k tomu, aby tato bakalářská práce byla umístěna ve vysokoškolské knihovně a používána ke studijním účelům.

V Praze dne:

Podpis:

Poděkování

V první řadě bych ráda poděkovala Doc. Ing. Aleši Tomkovi, CSc. za pomoc při zpracování a za konzultace, kterými pomáhal směřovat mou bakalářskou práci ke zdárnému dokončení a úspěšné obhajobě.

Děkuji rodině a blízkým, jejichž samozřejmé psychické a finanční podpory si velice vážím, protože bez ní by bylo velice náročné dokončit nejen tuto bakalářskou práci, ale celé vysokoškolské studium.

Obsah

Abstrakt.....	6
Abstract.....	7
ÚVOD A MOTIVACE PRÁCE.....	8
TEORETICKÁ ČÁST.....	9
Kapitola 1 Veřejné zakázky a hodnotící kritéria.....	9
1.1 Definice veřejné zakázky.....	9
1.2 Druhy veřejných zakázek dle předmětu.....	10
1.2.1 Veřejná zakázka na dodávky.....	10
1.2.2 Veřejná zakázka na stavební práce.....	10
1.2.3 Veřejná zakázka na služby.....	11
1.3 Druhy veřejných zakázek dle předpokládané ceny.....	11
1.3.1 Zakázka malého rozsahu.....	11
1.3.2 Podlimitní veřejná zakázka.....	12
1.3.3 Nadlimitní veřejná zakázka.....	12
1.3.4 Významná veřejná zakázka.....	13
1.4 Zadavatel veřejné zakázky.....	14
1.4.1 Veřejný zadavatel.....	14
1.4.2 Sektorový zadavatel.....	14
1.4.3 Dotovaný zadavatel.....	15
1.5 Hodnotící kritéria.....	15
1.5.1 Základní pojmy 3E.....	16
1.5.2 Ekonomická výhodnost nabídky.....	16
1.5.3 Nejnižší nabídková cena.....	17
1.6 Vyhodnocení veřejné zakázky.....	18
Kapitola 2 Zákon o veřejných zakázkách před novelizací (březen 2015).....	19
2.1 Problematické části stávajícího zákona (duben 2015).....	19
2.2 Typický postup při hodnocení podlimitních VZ a VZ malého rozsahu.....	21
2.2.1 Příklad.....	22
2.3 Problematické části u nadlimitních a významných VZ.....	22
2.4 Doporučení pro zadavatele veřejných zakázek.....	23
Kapitola 3 Zákon o veřejných zakázkách 2016.....	25
Kapitola 4 Zadávání a hodnocení VZ v zahraničí.....	27

PRAKTICKÁ ČÁST	29
Kapitola 5 Případová studie veřejné zakázky – Národní muzeum	29
5.1 Úvod významné veřejné zakázky na rekonstrukci Národního muzea	29
5.2 Výběrové řízení na zhotovitele stavby.....	31
5.3 Hodnotící kritéria.....	34
Kapitola 6 Případová studie veřejné zakázky – Trojský most	35
ZÁVĚR	37
Použitá literatura.....	38
Seznam obrázků.....	41
Seznam tabulek.....	42
PŘÍLOHY	43

Abstrakt

V teoretické části bakalářské práce je pojednáno o veřejných zakázkách ve stavebnictví a hodnotících kritériích dle stávajícího zákona o veřejných zakázkách a o příčinách a možných důsledcích schválení nového zákona o veřejných zakázkách, který vejde v platnost na začátku roku 2016. Jsou zde vyjmenovány a popsány hlavní metody hodnocení a postupu při hodnocení veřejných zakázek ve stavebnictví při využití stávajících a budoucí podmínek hodnotících kritérií.

Praktická část bakalářské práce zahrnuje případovou studii, která má za cíl určit a subjektivně porovnat vlivy hodnotících kritérií, dle kterých se postupovalo při udělení veřejné zakázky Muzeum. Tyto vlivy byly zkoumány a hodnoceny s různou úpravou hodnotících kritérií – nabídková cena, MEAT (z angl. *most economically advantageous tender*) – ekonomicky nejvýhodnější nabídky. Dále praktická část zahrnuje nahlédnutí na způsob udělování veřejných zakázek v zahraničí. Z výsledků případové studie byly vyvozeny závěry, které byly použity k vytvoření stručného přehledu pro osoby a subjekty zabývající se veřejnými zakázkami ve stavebnictví. Tato doporučení si kladou za cíl osvětlit příčiny a důsledky problémů vznikajících při veřejných zakázkách ve stavebnictví a možnou změnu, jež proběhne zavedením novely zákona o veřejných zakázkách.

Klíčová slova

Veřejné zakázky, stavebnictví, hodnotící kritéria, MEAT kritéria, ekonomicky nejvýhodnější nabídka, novela zákona o veřejných zakázkách, případová studie.

Abstract

The theoretical part of the thesis deals with the public procurement in the construction industry and award criteria of the existing Public Procurement Law and the causes and possible consequences of the approval of an amendment to the Public Procurement Law in construction, which comes into force in early 2016. The main methods of assessment and evaluation processes of public procurement in the construction industry in the use of current and future conditions of the award criteria are listed and described in this part of thesis.

The practical part includes a case study that aims to identify and compare the effects of award criteria according to which it proceeded with awarding the contract Museum. These effects were examined and evaluated with different arrangements of evaluation criteria – bid price, MEAT (most economically advantageous tender). Furthermore, the practical part includes insights on the way that public contracts are awarded abroad. The conclusions were made out of the case study results. These conclusions were used to create a brief overview for the persons and entities engaged in public procurement in the construction industry. These recommendations aim to shed light on the causes and consequences of the issues involved in public procurement in the construction industry and possible change, which will be introduced by an amendment to the Public Procurement Law.

Keywords

Public procurement, construction, award criteria, MEAT criterion, the most economically advantageous tender, the amendment to the Public Procurement Law, case study.

ÚVOD A MOTIVACE PRÁCE

Veřejné zakázky jsou pro stavebnictví a další odvětví průmyslu velmi důležitou částí. Dle statistických analýz je možné pozorovat logickou souvislost mezi veřejnými zakázkami, ekonomickou zdatností státu, stavebnictví a samostatných stavebních organizací.

V současné době platí v České republice zákon 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách., s nejnovější úpravou, (ke dni zpracování této práce), která nabyla v platnost dne 6. března 2015. Tato úprava zavádí v platnost část nových podmínek zadávání veřejných zakázek dle evropských směrnic. Česká republika, jako platný člen Evropské unie má za povinnost plně přejmout dané směrnice, k čemuž se zavázala splnit nejpozději 18. března 2016, kdy vyjde nový zákon o veřejných zakázkách.

Motivací zpracování této práce je poskytnout čtenáři přehled v oblasti veřejných zakázek, jejich zadávání a hodnocení, dále také přehled problematických částí veřejných zakázek a návrhů jejich řešení. Dané téma je veřejně probíráno na všech úrovních a to jak politické, profesionální, tak laické a z pohledu autora, je důležité mít alespoň základní přehled v tak důležité otázce, jenž zasahuje do života občanů České republiky.

TEORETICKÁ ČÁST

Kapitola 1

Veřejná zakázka a hodnotící kritéria

Aby mohlo být popsáno udělování veřejných zakázek dle hodnotících kritérií, je vhodné nejdříve alespoň stručně probrat jak definici veřejné zakázky (VZ), tak jednotlivá hodnotící kritéria a jejich význam. Hovoří-li se o VZ, musíme nejdříve definovat typy VZ, které můžeme rozdělit na služby, dodávky a stavební práce (více v kapitole 1.2 *Druhy veřejných zakázek dle předmětu*). Vzhledem k tématu této práce, zde budou probírány zejména VZ na stavební práce¹.

Veřejnou zakázkou je myšlena každá zakázka, která je zcela nebo částečně (minimálně však z 50%) financována z veřejných finančních zdrojů a dále může být zadána pouze veřejným zadavatelem.

Hodnotící kritéria u veřejných zakázek jsou využívána k hodnocení nabídek dodavatelů a jsou předem určena při zadávání zadavatelem VZ.

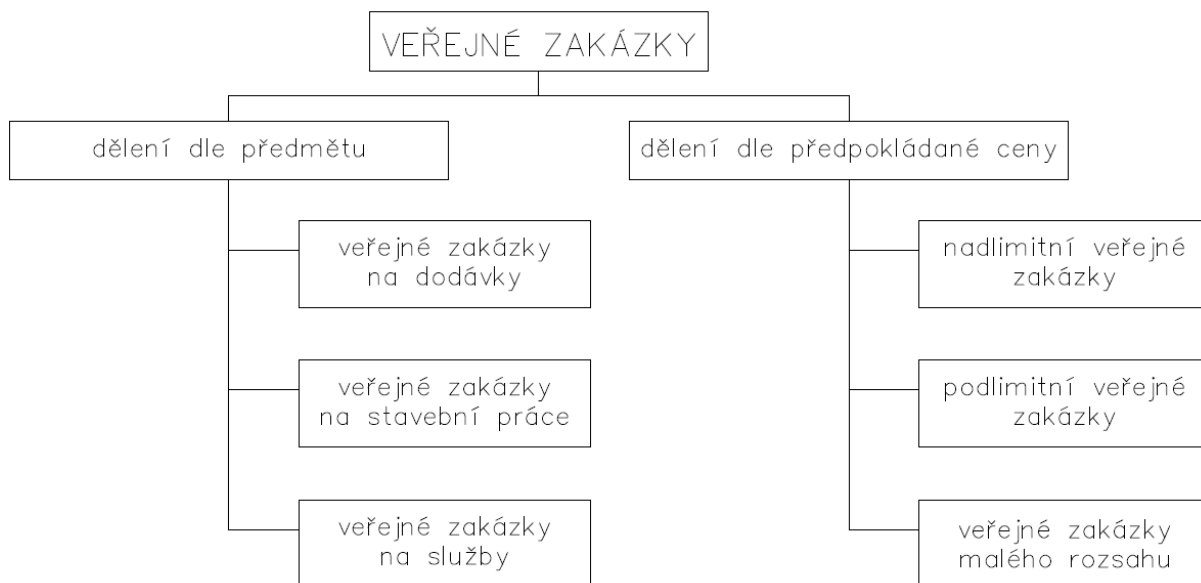
1.1 Definice veřejné zakázky

Definice veřejné zakázky podle Zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách § 7 [3]:

- (1) *Veřejnou zakázkou je zakázka realizovaná na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo tohoto zákona, musí být realizována na základě písemné smlouvy.*
- (2) *Veřejné zakázky se podle předmětu dělí na veřejné zakázky na dodávky, veřejné zakázky na služby a veřejné zakázky na stavební práce.*
- (3) *Veřejné zakázky se podle výše jejich předpokládané hodnoty dělí na nadlimitní veřejné zakázky, podlimitní veřejné zakázky a veřejné zakázky malého rozsahu.*

Pro přehlednost je zde přiloženo grafické zobrazení dělení veřejných zakázek dle předmětu a dle předpokládané hodnoty (Obr. 1).

¹Stavební práce a činnosti najdeme v příloze číslo 3 zákona o veřejných zakázkách, Stavební činnosti podle §9 odstavce 1 písmena a). K nahlédnutí zde: <http://www.portal-vz.cz/getmedia/cdb53ab7-1ee0-41f6-ae8f-db0761a19dfd/Zakon-o-verejnych-zakazkach-s-vyznaceni-zmen-40_2015.pdf>.

Obr. 1: Grafické zobrazení dělení veřejných zakázek

1.2 Druhy veřejných zakázek dle předmětu

1.2.1 Veřejná zakázka na dodávky

Dodávkou v případě veřejné zakázky rozumíme pořízení věci, a to ať movité či nemovité. Realizace pořízení může být různá, mezi nejčastější způsoby řadíme přímou koupi předmětu nebo jeho nájem. Veřejnou zakázkou na dodávky může být dle zákona také poskytnutí služeb, pokud tyto služby přímo souvisí s pořízením věci, ale nejsou základním účelem veřejné zakázky [7]. Příkladem VZ na dodávky budiž nákup přístrojového vybavení například pro výzkumné účely a jeho montáž nebo pořízení budovy, avšak ne výstavba budovy nové. Tento případ už patří do následujícího druhu veřejné zakázky – VZ na stavební práce.

1.2.2 Veřejná zakázka na stavební práce

Veřejnou zakázkou na stavební práce rozumíme v první řadě stavební práce jako takové a s nimi související projektovou či inženýrskou činnost. Součástí VZ na stavební práce mohou být také dodávky či služby, pokud jsou nezbytné k provedení předmětu veřejné zakázky. Zákon definuje VZ na stavební práce rovněž takovou zakázkou, která je realizována buď jen zprostředkovaně – fakticky je tedy pro zadavatele realizována jako služba [7].

Do této kategorie spadá i VZ na rekonstrukci Národního muzea, která bude více probrána v praktické části bakalářské práce. Jako další příklady můžeme uvést např. výstavbu

nových úseků dálnic nebo rekonstrukci stávajících úseků, různé stavební úpravy od přestavby části budovy za pár set tisíc Kč po výstavbu nové budovy některé ze státních institucí za stovky miliónů Kč.

1.2.3 Veřejná zakázka na služby

Veřejná zakázka na služby je dle zákona taková VZ, která není veřejnou zakázkou na dodávky nebo stavební práce. Jako v předchozích dvou kategoriích VZ platí i v tomto případě, že součástí VZ na služby mohou být také dodávky nebo stavební práce, a to za následujících podmínek:

- a) Stavební práce jsou nutné pro splnění předmětu VZ na služby a nejsou základním účelem veřejné zakázky.
- b) Předpokládaná hodnota poskytovaných dodávek nepřevyší předpokládanou hodnotu poskytovaných služeb v rámci plnění předmětu VZ [7].

Příkladem veřejné zakázky na služby mohou být právní služby poskytované státní instituci, poskytnutí poradenství různého druhu pro městské úřady apod.

1.3 Druhy veřejných zakázek dle předpokládané ceny

1.3.1 Zakázka malého rozsahu

Pod pojmem veřejná zakázka malého rozsahu se rozumí VZ, jejíž předpokládaná hodnota nedosáhne šest milionů korun bez daně z přidané hodnoty v případě, že jde o VZ na stavební práce. Pokud veřejná zakázka nedosáhne hodnoty dvou milionů Kč bez daně z přidané hodnoty v oblasti služeb a dodávek, lze danou zakázku dle zákona o VZ klasifikovat jako veřejnou zakázku malého rozsahu. U těchto zakázek není zadavatel dle zákona povinen vyhlásit veřejné výběrové řízení, avšak je stále povinen dodržet podmínky rovného zacházení, transparentnosti a nediskriminace [4].

1.3.2 Podlimitní veřejná zakázka

Podlimitní veřejné zakázky bývají spolu s nadlimitními veřejnými zakázkami někdy označovány také jako tzv. velké zakázky. Podlimitní veřejné zakázky mají logickou návaznost hodnoty své dolní hranice na hodnotě horní hranice veřejné zakázky malého rozsahu, čili hodnota podlimitní veřejné zakázky na dodávky a služby dosahuje nejméně dva miliony

korun a v případě stavebních prací je minimální hodnota stanovena na šest milionů korun bez DPH (viz Tab. 1 a Tab. 2).

Horní limit podlimitní VZ je tvořen dolním limitem nadlimitní veřejné zakázky a je určen dle směnného kurzu české koruny k euru. Tato hranice mezi podlimitní a nadlimitní VZ se mění zpravidla každé 2 roky a je uvedena v nařízení vlády č. 77/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách, jež je aktuálně platné od 30. 7. 2014. Do tohoto nařízení byla hranice nadlimitní VZ transponována z evropských zadávacích směrnic, kde je její hodnota určena na 5 mil. EUR pro stavební práce. V českých právních normách je tedy po zohlednění směnného kurzu uvedena hodnota 131 402 000 Kč. Na rozdíl od VZ na stavební práce se hranice mezi podlimitní a nadlimitní VZ na dodávky a služby ještě dělí podle kategorie zadavatele, více viz kapitola 1.3.3 *Nadlimitní veřejné zakázky* a Tab. 2 [7].

1.3.3 Nadlimitní veřejná zakázka

Zbývajícími veřejnými zakázkami v dělení podle předpokládané ceny jsou nadlimitní veřejné zakázky. Jak vyplývá z předchozího, jedná se o takové veřejné zakázky, u nichž předpokládáme minimálně dosažení cenového limitu uvedeného v nařízení vlády č. 77/2008 Sb. (potažmo zadávacích evropských směrnic). Jak bylo také uvedené dříve, tyto limitní hodnoty jsou různé jak pro stavební práce, tak pro dodávky a služby (více viz Tab. 1 a Tab. 2, kde je vše přehledně vypsáno) a navíc pro dodávky a služby se hranice pro nadlimitní VZ dále dělí dle kategorie zadavatele (zohledněno v Tab. 2). U veřejných zakázek na stavební práce se rozdíl v limitu dle kategorie zadavatele VZ nedělají a pro všechny jeho kategorie je nadlimitní zakázka od celkové předpokládané ceny 131 402 000 Kč výše [7].

Tab. 1: Členění veřejných zakázek na stavební práce dle předpokládané hodnoty k 30. 7. 2014 [7]

VZ na stavební práce	Kategorie veřejného zadavatele	Předpokládaná hodnota v Kč bez DPH je vyšší nebo rovna
Veřejná zakázka malého rozsahu		0
Podlimitní veřejná zakázka		6 000 000
Nadlimitní veřejná zakázka	Česká republika, státní příspěvková organizace	131 402 000
	Územní samosprávný celek nebo jeho příspěvková organizace, jiná právnická osoba ¹	131 402 000
	Sektorový zadavatel	131 402 000

¹ viz bod (4) v kapitole 1.4.1 *Veřejný zadavatel*

Tab. 2: Členění veřejných zakázek na dodávky a služby dle předpokládané hodnoty k 30. 7. 2014 [7]

VZ na dodávky a služby	Kategorie veřejného zadavatele	Předpokládaná hodnota v Kč bez DPH je vyšší nebo rovna
Veřejná zakázka malého rozsahu		0
Podlimitní veřejná zakázka		2 000 000
Nadlimitní veřejná zakázka	Česká republika, státní příspěvková organizace	3 395 000
	Územní samosprávný celek nebo jeho příspěvková organizace, jiná právnická osoba ¹	5 244 000
	Sektorový zadavatel	10 489 000

¹ viz bod (4) v kapitole 1.4.1 *Veřejný zadavatel*

1.3.4 Významná veřejná zakázka

Nade všechny kategorie je zákonem stanoven také limit pro tzv. významnou veřejnou zakázku. Jedná se o takovou veřejnou zakázku, jejíž předpokládaná hodnota přesáhne:

- a) 300 miliónů korun v případě, že jejím zadavatelem je Česká republika nebo státní příspěvková organizace;
- b) 50 miliónů korun v případě, že jejím zadavatelem je územní samosprávný celek, jeho příspěvková organizace, nebo jiná právnická osoba (viz bod (4) v kapitole 1.4.1 *Veřejný zadavatel*) [7].

Do této speciální kategorie se řadí právě také veřejná zakázka vypsána na rekonstrukci Národního muzea s předpokládanou hodnotou přibližně 2,4 miliardy Kč bez DPH. Více napsáno je o této veřejné zakázce v praktické části bakalářské práce.

1.4 Zadavatel veřejné zakázky

Dle zákona jsou vymezeny tři kategorie zadavatelů veřejné zakázky, kterými jsou zadavatel veřejný, zadavatel sektorový a zadavatel dotovaný.

1.4.1 Veřejný zadavatel

Veřejný zadavatel je dále ze zákona specifikován čtyřmi kategoriemi [7]:

- (1) *Česká republika.*
- (2) *Státní příspěvková organizace.*
- (3) *Územní samosprávný celek (obec, kraj) nebo příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek.*
- (4) *Jiná právnická osoba, pokud současně splní tři základní zákonem požadované podmínky:*
  - a. *právnická osoba má právní osobnost (je způsobilá být nositelem práv a povinností);*
  - b. *právnická osoba byla zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají povahu průmyslovou ani obchodní (příčemž nevádí, pokud daná osoba vykonává vedle takto vymezené činnosti ještě činnost jinou, která nesměřuje k uspokojení potřeb veřejného zájmu);*
  - c. *tato právnická osoba je financována či ovládána převážně státem nebo jiným veřejným zadavatelem, popřípadě stát nebo jiný veřejný zadavatel jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním či kontrolním orgánu.*

1.4.2 Sektorový zadavatel

Pro určení zadavatele jakožto sektorového zadavatele existuje základní kritérium a to, že zadavatel vykonává některou z relevantních činností a který tuto činnost vykonává na základě zvláštního či výhradního práva, nebo pokud nad touto osobou může veřejný zadavatel přímo či nepřímo uplatňovat dominantní vliv, které jsou vymezeny v zákoně 137/2006 Sb.

o veřejných zakázkách v §4 [5]. Relevantními činnostmi jsou činnosti spojené například s odvětvím:

- a) plynárenství,
- b) teplárenství,
- c) elektroenergetiky,
- d) vodárenství, nebo
- e) činnost související s poskytováním či provozováním dopravních sítí poskytujících službu veřejnosti.

1.4.3 Dotovaný zadavatel

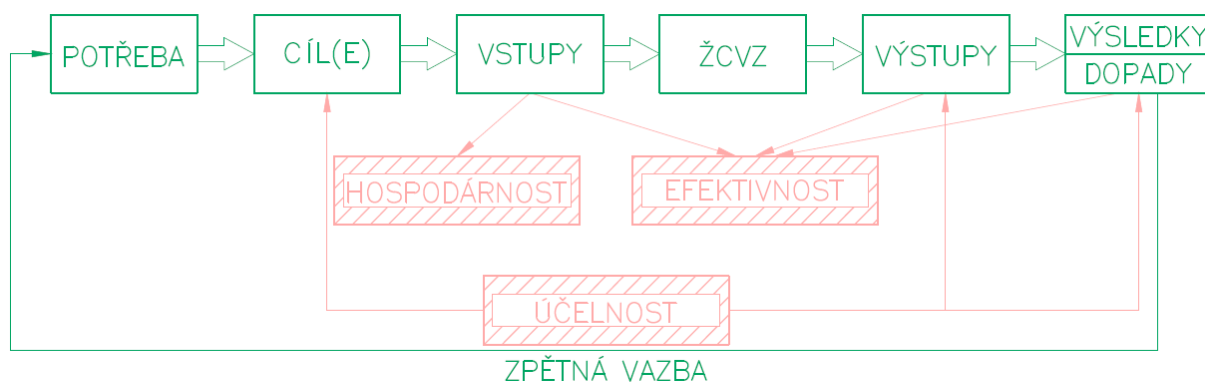
Dotovaný zadavatel, jak už název napovídá, je takový, který zadává veřejnou zakázku, jež bude hrazena (dotována) z více než 50 % z veřejných peněžitých zdrojů nebo pokud veřejné zdroje pro tuto zakázku poskytnou více než 200 miliónů Kč. Dotovaným zadavatelem může být jak právnická, tak i fyzická osoba.

1.5 Hodnotící kritéria

Jak bylo řečeno v úvodu této kapitoly, jsou hodnotící kritéria VZ používána ke zhodnocení nabídek dodavatelů a jsou předem určena při zadávání veřejné zakázky zadavatelem. Hlavním cílem je zajištění, že nabídky budou posuzovány nestranně, objektivním způsobem a za podmínek účinné hospodářské soutěže, hlavními zásadami je rovné zacházení a transparentnost, předem určené kritéria pro zadání zakázky a jejich relativní důležitost, aby uchazeči mohli připravit své nabídky. Veřejní zadavatelé mohou svobodně zvolit kritéria pro zadání zakázky a jejich váhu v souladu s právními předpisy EU. Mezi základní cíle pro zadavatele, které udává zákon o veřejných zakázkách, patří správné stanovení hodnotících kritérií na základě dodržení principů efektivnosti, hospodárnosti a účelnosti při určení předmětu VZ (viz kapitola 1.5.1 *Základní pojmy 3E*). Dosud je možné hodnotit veřejné zakázky dle ekonomické výhodnosti nabídky a také dle nabídkové ceny. Pokud je hlavním kritériem nabídková cena, lze zajisté mluvit o splnění principu hospodárnosti, ale dále už je na uvážení, jestli lze docílit principu efektivnosti, pokud je vítězná nabídka o více než polovinu předpokládané hodnoty zakázky menší, a zároveň musí být zajištěno i kritérium kvality, jež do principu efektivnosti zcela jistě patří.

1.5.1 Základní pojmy 3E

- a) Efektivnost – splnit princip efektivnosti znamená najít co nejlepší poměr „cena/výkon“. Tedy posuzuje se, zda subjekt využije získané zdroje na projekt tak, aby při jeho plnění dosáhl co nejlepších účinků svých činností – ať už jednotlivých či věcně souvisejících [9]. Tento princip je z pohledu hodnocení nabídek velice exponován, neboť cena projektu je většinou jednou z prvních a také nejdůležitějších bodů, které jsou u projektu hodnoceny.
- b) Hospodárnost – splnit princip hospodárnosti znamená zajistit čerpání zdrojů na provádění činností za nejvýhodnější cenu, ve správnou dobu, v dostatečném množství a adekvátní kvalitě [9]. Pokud projekt některé z těchto požadavků nesplňuje, může být považován za nehospodárný.
- c) Účelnost – splnit princip účelnosti znamená zejména zaručit takovou úroveň splnění cílů, při které projekt a spolu s ním vyvinuté činnosti uspokojí potřeby, které tento projekt nebo činnosti vyvolaly. Při hodnocení se posuzuje také vztah mezi zamýšleným a skutečným efektem daných činností, čili jestli činnosti plní účel, za jakým byly připraveny [9].

Obr. 2: Grafický model 3E pro veřejnou zakázku

1.5.2 Ekonomická výhodnost nabídky

Pokud se zadavatel VZ rozhodne pro hodnocení nabídek VZ pomocí kritéria ekonomická výhodnost nabídky, musí vždy stanovit dílčí hodnotící kritéria a jejich jednotlivou váhu. Jedním z dílčích kritérií musí být cena. Tato dílčí hodnotící kritéria se musí vždy vztahovat k zadanému předmětu VZ. Příkladem dílčích hodnotících kritérií může být kvalita plnění, technická úroveň nabízeného plnění, estetické a funkční vlastnosti, vlastnosti plnění z hlediska vlivu na životní prostředí, provozní náklady, návratnost nákladů, záruční a pozáruční servis, zabezpečení dodávek, dodací lhůta nebo lhůta pro dokončení. [10] Výčet

těchto dílčích hodnotících kritérií je pouze ukázkový, to znamená, že zadavatelem mohou být zvolena i další dílčí hodnotící kritéria, stále však platí, že dílčí hodnotící kritéria musí vyjadřovat ekonomickou výhodnost nabídky.

V předešlém textu je uvedena jako dílčí kritérium **kvalita plnění**. V zákoně o veřejných zakázkách je uvedeno pouze jako **kvalita**. Pojem kvalita může mít v dalším spojení naprosto odlišný význam, proto je nutné klást důraz na přesný název kritéria a předejít tak chybnému zadání dílčích hodnotících kritérií, které by mohlo vést až ke zrušení zadávacího řízení, popřípadě konstatování deliktu a uložení pokuty zadavateli. Tak bylo učiněno i v případě, kdy zadavatel zadal, ať už úmyslně nebo neúmyslně, jedno z dílčích hodnotících kritérií – kvalitu zpracování nabídky, lehce řečeno – v jakých deskách byla nabídka odevzdána, s jakou úpravou textu, atd.

1.5.3 Nejnižší nabídková cena

Druhým kritériem, které zadavatel veřejné zakázky může využít pro hodnocení nabídek, je nabídková cena. Samozřejmě ta nejnižší, i když už se objevily i případy, kdy bylo mylně vypsáno zadávací řízení s kritériem nejvyšší nabídkové ceny². Toto kritérium může být velice výhodné, pokud si chce zadavatel zjednodušit hodnocení nabídek, protože po jejich posouzení se jen seřadí podle výše nabídkové ceny a určí se vítězná nabídka. Tím ale veškeré výhody končí, protože ve skutečnosti je to právě toto kritérium, které způsobuje spoustu problémů v oblasti veřejných zakázek.

Potenciální dodavatel ví, pokud má zájem ve výběrovém řízení uspět, že musí nabídnout cenu nižší než konkurenti. Jsou známy i případy, kdy tento zájem uchazeč nemá a účastní se soutěže pouze tzv. „na oko“, aby podtrhnul „lepší nabídku“ jiných soutěžících; jsou to především VZ malého rozsahu, kam se přihlásí z důvodu, aby nebyla soutěž zrušena pro nedostatečný počet uchazečů. Jedná-li se ale o uchazeče s opravdovým zájmem uspět, je evidentní, že se při určení nabídkové ceny dostávají pod určitý tlak a snaží se nabídnout cenu mnohdy až nereálně nízkou. Po podání nabídek se problém přesouvá na stranu hodnotící komise, na které je, aby mimořádně nízké nabídkové ceny prověřila – a pokud je uchazeči nedokážou obhájit, hrozí jim vyřazení ze soutěže.

---

² O tom, jaké důsledky může pro zadavatele přinést chyba v podobě vypsání veřejné zakázky, kterou má dle zadání vyhrát nejvyšší nabídková cena, píše Vladimír Onderka. 5. května 2015 v Olomoucké mutaci regionálních zpráv na portálu iDNES.cz o jednom takovém případě publikoval článek „Překlep za 16 miliónů. Vyhraje nejvyšší cena, stálo v chybné zakázce.“ Článek je dostupný z: <http://olomouc.idnes.cz/evropske-dotace-chyba-sdruzeni-cestovniho-ruchu-jeseniky-pnp-/olomouc-zpravy.aspx?c=A150504_2160249_olomouc-zpravy_stk>.

Najde-li se vítězná nabídka a uzavře se smlouva, je na zadavateli, aby si ohlídal kvalitativní stránku projektu. V případě VZ malého rozsahu se často stává, že uchazeč nasadí až „dumpingové ceny“, aby v zakázce uspěl, a poté má problémy dodržet smlouvenou kvalitu, aniž by se musel uchýlit k vícepracem (více v kapitole *2.1 Problematické části stávajícího zákona*) nebo jiným praktikám. U nadlimitních a významných veřejných zakázek naopak tento problém nebývá. Důvod, proč jsou tyto zakázky často vysoutěženy za ceny hluboko pod původní předpokládanou cenou, je neznalost zadavatele, který předpokládanou cenu takto rozsáhlého projektu nadhodnotil. Pravděpodobně tedy nehrozí, že by vítězná firma nebyla schopna dodržet požadovanou kvalitu zakázky, avšak to neznamená, že si ji zadavatel hlídat nemusí.

1.6 Vyhodnocení veřejné zakázky

Vyhodnocení nabídek probíhá dle výše uvedených kritérií. Z hodnocení a posouzení nabídek musí hodnotící komise vytvořit písemnou zprávu – tzv. Zprávu o posouzení a hodnocení nabídek –, která celý proces detailně popisuje. Tuto povinnost hodnotící komisi ukládá § 80 Zákona č. 137/2006 Sb, o veřejných zakázkách.

Zpráva musí obsahovat: údaj o složení hodnotící komise; seznam nabídek, které byly posouzeny; seznam nabídek, které byly vyřazeny; důvod vyřazení nabídky; výsledek hodnocení nabídek; popis způsobu hodnocení nabídek společně s odůvodněním a popisem hodnocení jednotlivých nabídek podle všech hodnotících kritérií.

Hodnotící komise po ukončení své činnosti bezodkladně předává zprávu podepsanou všemi členy komise spolu s veškerou relevantní dokumentací zadavateli, který je povinen až do uzavření smlouvy umožnit nahlédnutí (případně pořízení výpisu, kopie či opisu) do zprávy všem uchazečům, jejichž nabídky byly předmětem posouzení [6].

Kapitola 2

Zákon o veřejných zakázkách před novelizací (březen 2015)

V této kapitole jsou popsány problematické části zákona o veřejných zakázkách. Daný zákon je průběžně měněn a novelizován v očekávání zlepšení podmínek a zjednodušení procesu pro zadavatele a dodavatele. Současně je očekáváno zrušení nebo alespoň omezení korupčního prostředí, které zadávání a hodnocení veřejných zakázek neustále provází.

Dne 28. března 2014 byly zveřejněny nové směrnice pro zadávání veřejných zakázek v Úředním věstníku Evropské Unie. Nové směrnice jsou příčinou pro zpracování nového zákona o veřejných zakázkách, jenž by měl vejít v platnost na začátku roku 2016.

V předstihu vydání nového zákona, byla dne 6. března 2015 vydána novela stávajícího zákona o veřejných zakázkách, která má za úkol částečně připravit zadavatele i dodavatele na budoucí změny, které budou zveřejněny v novém zákoně o veřejných zakázkách.

2.1 Problematické části stávajícího zákona (duben 2015)

Celý průběh hodnocení VZ zcela závisí na určení hodnotícího kritéria zadavatelem při zadávání VZ. Stávající zákon umožňuje zadavateli výběr ze dvou kritérií a to:

1. ekonomická výhodnost nabídky,
2. nejnižší nabídková cena.

Naprostá většina VZ na stavební práce v České republice je zadavatelem hodnocena pomocí cenové nabídky. Jelikož zákon umožňuje výběr z těchto dvou možností a dále již nijak nespecifikuje podmínky výběru kritéria, je dále jen na zadavateli VZ, kterou ze dvou daných kritérií vybere.

Situaci ohledně veřejných zakázek ve stavebnictví, konkrétně problematických částí zákona pro tuto věc určeného, pro portál BusinessInfo.cz výstižně shrnul pan Ing. Václav Matyáš, prezident Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR [8]. „*Tato praxe není důsledkem nedokonalosti zákona, ale především malé odvahy zadavatele vybrat uchazeče, který nabízí skutečně nejvýhodnější řešení. V české společnosti se vytvořilo klima vzájemného podezírání,*

podávání stížností, trestních oznámení, ale i napadání výsledků výběrového řízení“, říká pro podnikatelský portál.

Další problematickou částí při hodnocení nabídek je dle Ing. Matyáše nepřiměřeně nízká nabídková cena. Nepřiměřeně nízkou nabídkovou cenu mohou podat stavební společnosti za účelem úspěšnosti ve výběrovém řízení, pokud je nabídka hodnotící komisí hodnocena na základě ceny. Nepřiměřeně nízká nabídková cena se může v některých případech pohybovat okolo hodnoty až o 40 - 50 % nižší, než je předpokládaná hodnota zakázky.

Problematickou částí ve stávajícím zákoně je také výklad pojmu dodatečné práce a vícepráce. Dle zákona jsou dodatečné práce chápány jako všechny práce, které se liší od původního projektu. Jelikož je každý projekt jedinečný, nacházejí se na naprosté většině zakázek. Tyto práce mohou být důsledkem neočekávaných skutečností (např. nečekané geologické podmínky z důvodu nedostatečného geologického průzkumu a z nich vyplývající náročnější zemní práce), ale většinou jsou důsledkem dlouhé časové přípravy projektu, během které se mohou změnit podmínky – ať už jsou to technické normy; zpřísněné požadavky investora či kontrolních orgánů na projektovanou stavbu; mění se ceny energií, materiálů a práce; nebo se vyvíjí nové technologie a materiály, které mohou být pro realizaci projektu vhodnější.

Ve směrnici Evropské unie je udána limitní hodnota dodatečných prací, po kterou mohou být, v rámci efektivity zakázky, zadány zhotoviteli stavby. Limit dodatečných prací je evropskou směrnicí určen jako 50 % ceny stavebních prací. V České republice byl tento limit upraven na hodnotu 20 % ceny stavebních prací, a je tedy přísnější, než určují Evropské směrnice. Jak bylo řečeno dříve, problémem je výklad termínu dodatečné práce a vícepráce. Pojmem vícepráce rozumíme ty dodatečné práce, které stavbu z výše zmíněných důvodů prodražují.

Vedle víceprací se u projektů ale můžeme setkat i s tzv. „méněpracemi“. Ty jsou výsledkem snižování nákladů, kdy zadavatel buď ustupuje od svého původního záměru, anebo chce prostě ušetřit a volí levnější technologické postupy nebo skromnější materiálovou základnu projektu. Z výkladu autorů zákona se postupuje tak, že se všechny dodatečné práce, které nebyly obsaženy v původním zadání, postupně sčítají, aniž by se řešily rozdíly mezi vícepracemi a méněpracemi. Objektivně je přitom nutné vzít v potaz úspory dosažené méněpracemi a od víceprací je odečíst – limit dodatečných prací by se tedy měl posoudit na základě salda víceprací a méněprací, říká Ing. Matyáš.

2.2 Typický postup při hodnocení podlimitních VZ a VZ malého rozsahu

V této podkapitole je uveden možný nesprávný, ale velmi typický postup zadavatelů a dodavatelů při realizaci VZ, který je umožněn podmínkami a legislativní úpravou zákona, jenž danou oblast upravuje. Tento postup je nejčastěji spatřován u podlimitních VZ a VZ malého rozsahu. Dále jsou v této podkapitole probírány nesprávné a problematické části u nadlimitních a zejména významných veřejných zakázek.

1. Stavební firma nabídne realizaci za co nejnižší cenu, přičemž se nezřídka může stát, že firma svoji cenu tzv. seřízne, jen za účelem vítězství ve výběrovém řízení a možnosti danou zakázku realizovat.
2. Cena může být nižší až o několik desítek procent, v tom případě jde o příliš nízkou cenovou nabídku a následně je stavební firma vyzvána ke zdůvodnění příliš nízké cenové nabídky.
3. Jen v zanedbatelném procentu jsou tyto příliš nízké cenové nabídky vyloučeny z výběrového řízení. Firma s úspěšnou nabídkou je vyzvána k podpisu smlouvy o dílo.
4. Zahájení realizace.

Jelikož stavební firma vyhrála VZ za velmi nízkou cenu, mnohdy cenu, za kterou se daná stavba realizovat nedá, přechází tato firma k praktikám, jejichž pomocí se cena realizace zvýší. Popis možných praktik dodavatelů za účelem zvýšení ceny:

1. Vícepráce, které nahradí práce, jež byly v zadávací dokumentaci. Dodavatel tyto vícepráce provede za zvýšenou cenu.
2. Vícepráce, které neproběhly, ale byly podepsány investorem nebo jeho zástupcem.
3. Snížení kvality – například náhradou materiálů za levnější nebo nedodržením pracovních postupů.

Velmi důležitý je proto výběr stavebního a technického dozoru investora, který může odhalit neodůvodněné odchylky od projektu, použití nekvalitních materiálů nebo provádění nekvalitních prací.

Zajímavým faktem potom může být i přímý důkaz investorů z privátního sektoru, kde lze prokázat minimální počet víceprací a navýšení výsledné ceny projektu oproti původní nabídkové ceně, která byla podepsána ve smlouvě o dílo před začátkem realizace. Důvodem vyšší efektivity privátních projektů může být tedy právě to, že jejich investoři kladou velký důraz na výběr technického dozoru investora a také na dodržování kvality prací.

Další možnost manipulace při soutěži o VZ je navázána v okamžitém sledu, ihned po zveřejnění vítěze tendru a zveřejnění umístění dodavatelů v soutěži, snaha o domluvu mezi soutěžícími firmami. Vše je umožněno jen v krátkém časovém úseku před uzavřením smlouvy o dílo zadavatele s dodavatelem. Pro lepší představu je zde uveden příklad průběhu.

2.2.1 Příklad

Je zadána VZ s předpokládanou hodnotou 30 000 000 Kč bez DPH (v tomto případě podlimitní VZ). Pro hodnocení nabídky bylo zvoleno kritérium cena nabídky. Při otevření obálek je zveřejněno pořadí uchazečů a jejich nabízená cena.

1. Firma A	14 700 000 Kč bez DPH
2. Firma B	15 350 000 Kč bez DPH
3. Firma C	17 200 000 Kč bez DPH
4. Firma D	19 630 000 Kč bez DPH
5. Firma E	23 100 000 Kč bez DPH

Firma E následně kontaktuje všechny předchozí firmy a snaží se o dohodu: Pokud všechny firmy umístěné na prvním až čtvrtém místě odstoupí, obdrží obnos (úplatek) ve výši 500 000 Kč. Pokud je vzato v potaz, že tyto firmy bez práce obdrží daný obnos, je to pro ně zajisté velmi lákavá varianta.

2.3 Problematické části u nadlimitních a významných VZ

Je velmi důležité věnovat zvýšenou pozornost problémům, které se vyskytují až příliš často u nadlimitních veřejných zakázek, zvláště pokud se jedná o významné veřejné zakázky, u nichž dochází k velké medializaci. „*U veřejných zakázek se střetávají velmi odlišné zájmy veřejných a soukromých subjektů a zároveň je ve hře velké množství veřejných peněz, což vytváří silné korupční příležitosti. Kvůli odlišným zájmům zadavatelů a uchazečů je pokušení ovlivňovat výsledky soutěží vysoké a vzniká prostor pro manipulace, obcházení pravidel či zneužívání pravomocí,*“ říká David Ondráčka z Transparency International-Česká republika [19]. Ve zprávě o korupci v České republice v roce 2003 a o plnění harmonogramu opatření Aktualizovaného vládního programu boje proti korupci [2], jež byla zpracována Ministerstvem vnitra ČR, se píše: „*Podle analýzy policejních specialistů vyplývá, že pokračuje intenzifikace všech forem korupčního jednání, zejména trestná činnost pracovníků veřejného sektoru v propojení na podnikatelské aktivity při zadávání a uzavírání výběrových*

řízení v oblasti státních a obecních zakázek. Ve většině případů jsou zainteresovány pouze dvě osoby zpravidla spokojené s výsledkem; dokumentace těchto případů je složitá a vždy s nejistým výsledkem v trestním řízení. Korupci je obtížné zadokumentovat především pro její ‚zaběhlost‘ a osvojené metody komunikace mezi uplácejícím a upláceným.“

Dále jsou uvedeny možné metody, při kterých je možné ovlivnit průběh veřejné zakázky. Již při samotném výběru firmy, která má za úkol zpracování projektové dokumentace pro danou VZ, může nastat situace, že mezi firmou a některými dodavateli, kteří se následně budou zajímat o realizaci této zakázky, existuje vzájemné spojení.

Zpracováním projektové dokumentace ovlivní projektant celý budoucí průběh zakázky, a to například zpracováním výkazu výměr, kde může navýšit potřebu materiálu atd. Na zpracovaný výkaz výměr navazuje zpracování rozpočtu pro investora, aby mohla být určena předpokládaná hodnota VZ, i zde je možnost pro zainteresovanou osobu manipulovat s cenami, tzv. uměle zvýšit cenu.

Poslední uvedená praktika manipulace s financemi se týká výběru technického dozoru investora, stejně jako již bylo uvedeno v kapitole 2.2 *Typický postup při hodnocení podlimitních VZ a VZ malého rozsahu.*

2.4 Doporučení pro zadavatele veřejných zakázek

V následujícím textu je uvedeno několik doporučení, která jsou vhodná pro zadavatele veřejných zakázek, kteří chtějí dle zákona o veřejných zakázkách dodržet pravidla efektivnosti, hospodárnosti a účelnosti.

Jedno z doporučení je vázáno na přípravnou fázi, kdy je zadavatelem vybírána projekční kancelář a hlavní projektant, který bude zpracovávat projekt a dále v investiční fázi projektu bude konzultovat práce a dodávky s dodavatelem stavby.

- 1. Požadavek na prokázání nezájatosti – projektant v uplynulých např. 15 letech nepracoval na projektu, který byl vyšetřován Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže.**

Další doporučení se týká výběru technického dozoru investora, kterým je často určen právě projektant, neboť zná velmi dobře celý projekt a je tak předpoklad, že snáze odhalí chybu při realizaci. Tato výhoda je nesporná. Nesmí se však znovu zanedbat detail

o prokázání nezaujatosti, jestliže je nasnadě možnost spojení projektanta s dodavatelem stavby, je zajisté lepší variantou výběr jiné osoby pro výkon technického dozoru.

2. Požadavek na prokázání nezaujatosti – technický dozor investora v uplynulých např. 15 letech nepracoval na žádném projektu pro vybraného dodavatele stavby a nebyl žádným způsobem vázán s vybraným dodavatelem stavby.

Při zadávání veřejné zakázky by měla být vždy požadována tzv. jistota. Jak již bylo uvedeno v příkladu v kapitole 2.2 *Typický postup při hodnocení podlimitních VZ a VZ malého rozsahu*, může dojít mezi uchazeči o domluvu, že firma s lepším umístění ve výběrovém řízení z tohoto výběrového řízení odstoupí za úplatu. Tomu ale lze částečně zabránit, pokud zadavatel má za požadavek v zadávacím řízení jistotu³ ve výši 2 % z předpokládané hodnoty zakázky. Pokud uchazeč po zveřejnění umístění odstoupí z tohoto řízení, jeho jistina propadá a uchazeč již nemá nárok na její vrácení.

3. Požadavek na jistinu ve výši 2 % z předpokládané hodnoty zakázky.

---

³ Definici jistoty najdeme v Zákoně č. 137/2006 Sb. ČÁST DRUHÁ – ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ – HLAVA V – KVALIFIKACE – Díl 3 Jistota, §67.

Kapitola 3

Zákon o veřejných zakázkách 2016

Nové zadávací směrnice, které byly zveřejněny v Úředním věstníku Evropské unie dne 28. března 2014 má Česká republika, jako platný člen Evropské unie, za povinnost plně přejmout, k čemuž se zavázala splnit nejpozději 18. března 2016, kdy vyjde nový zákon o veřejných zakázkách.

Záměrem nových směrnic je změnit nynější pravidla zadávání a hodnocení veřejných zakázek tak, aby byla nová pravidla zaprvé jednodušší a zadruhé efektivnější. Oboje jak pro zadávající, tak pro soutěžící subjekt veřejné zakázky. Obecně se dá říct, že nové směrnice se snaží udělat zadávání a hodnocení veřejných zakázek jednoznačnější, rychlejší a přímočařejší.

Mezi nové možnosti při zadávání můžeme zařadit jednodušší režim pro zadavatele na nižších úrovních veřejné správy, kteří doteď museli postupovat podle jednotných pravidel, jež mohla být těžko srozumitelná (přihlédneme-li k možnostem a ke kvalifikaci pracovníků veřejné správy na této úrovni) a ve svém důsledku vedla k problémům týkajících se chybně zadaných veřejných zakázek.

Dále se hovoří o zkracování lhůt pro žadatele a účastníky veřejné zakázky. Zkrácením lhůt pro předložení žádosti o účast nebo nabídky se celá soutěž zrychluje, což může být ku prospěchu věci především v případě zakázek malého rozsahu. Toto zrychlení soutěže může přinášet obavy, aby nebyl zbytečně zvyšován tlak na soutěžící subjekty u velkých a důležitých veřejných zakázek a nedocházelo z jejich strany k závažným pochybením při podávání nabídek. O tom, jestli budou nové lhůty dobrým krokem, nebo budou naopak kontraproduktivní, ale nakonec rozhodne konkrétní změna oproti předchozí právní úpravě. V rámci zrychlení rozhodovacího procesu zadavatel také získá možnost ze soutěže vyloučit uchazeče, kteří v minulosti vykazovali závažné či přetrvávající nedostatky při plnění smluv.

Podle nové právní úpravy zadávání a hodnocení veřejných zakázek by bylo možné zrychlit také zadávací řízení, do kterého se přihlásil velký počet uchazečů. Nové směrnice zadavateli přinesou možnost všechny nabídky nejprve ohodnotit a poté posoudit pouze tu nabídku, která byla vyhodnocena jako nejvýhodnější.

Nově bude moci zadavatel veřejné zakázky použít jako kritérium při hodnocení nabídky také organizaci a kvalitu pracovníků přidělených na plnění předmětu veřejné zakázky. V přijímaných směrnicích je blíže řešeno i hodnocení nabídek soustředících se větší

mírou na náklady životního cyklu stavby a ne pouze na co nejnižší nabídkovou cenu. Lze tedy vidět, že se dostává do popředí hodnocení dlouhodobé efektivity projektu a nejnižší nabídková cena už nemusí být pro mnohé veřejné zakázky rozhodující. Tento nový trend ostatně potvrzuje i možnost zadat pro VZ pevnou cenu a nabídky hodnotit pouze podle kvality nabízeného řešení.

Jistých změn se dočká také oblast dodatečných zakázek, jejichž nejednoznačnost byla řešena v kapitole 2.1 *Problematické části stávajícího zákona (duben 2015)*. Zvýšení ceny do 10 % u dodávek a služeb a 15 % u stavebních prací bude po uvedení nových zadávacích směrnic v platnost povolenou změnou, a to bez dalších podmínek. V přebíraných směrnicih zůstane limit pro zadávání víceprací na 50 % ceny zakázky, otázkou ale zůstává, zdali se při přejímání tato úroveň zachová, nebo se v české úpravě opět zpřísní, jako tomu bylo doposud.

Z výše uvedeného výčtu změn, které by se mohly do nového českého zákona o veřejných zakázkách dostat, se dá usuzovat, že přístup k veřejným zakázkám může po letech stagnování nabrat nový směr k modernímu, západoevropskému způsobu zadávání a hodnocení VZ.

Kapitola 4

Zadávání a hodnocení VZ v zahraničí

Ve státech Evropské unie platí, že při zadávání a hodnocení veřejných zakázek, jsou zadavatel i účastníci soutěžního dialogu povinni dodržovat příslušnou právní úpravu. Tuto právní úpravu, zpravidla se jedná o zákon o veřejných zakázkách, má každý stát vlastní, nicméně tato právní úprava musí zohledňovat jednotné unijní směrnice. Přestože mají tedy členské státy EU volnost si zákon o veřejných zakázkách přizpůsobit po svém, je evidentní, že vychází-li z jednotného právního rámce, jsou si, v rámci států EU, jednotlivé zákony velice podobné. Výhodou této skutečnosti je, že se veřejných zakázek mohou snadno účastnit zahraniční firmy, aniž by se musely složitě připravovat na rozdílné právní prostředí v zemi zadavatele.

Ve Spolkové republice Německo platí pravidla pro zadávání a hodnocení veřejných zakázek velice podobná těm v České republice. Dělení VZ dle předpokládané ceny a dle předmětu je takřka stejné, a tak by pro českého uchazeče byl jediný rozdíl asi hodnocení a posuzování nabídek nadlimitních veřejných zakázek podle MEAT kritéria (posouzení podle ceny, kvality a dalších relevantních dílčích kritérií), zatímco v České republice stále převládá hodnocení podle nejnižší nabídkové ceny. Váha jednotlivých dílčích kritérií je v Německu povinná, avšak ne vždy je uveřejněna v oznámení o zakázce. Kromě těchto dílčích kritérií je dodavatel zvolen také na základě odbornosti, finančních schopností a spolehlivosti. Stejně tak u podlimitních veřejných zakázek je v Německu hojně využíváno MEAT kritéria a nejnižší nabídková cena jakoby nehrála až tak důležitou roli. U podlimitních VZ navíc bývají často přidávána další dílčí kritéria, pro lepší možnosti hodnocení nabídek – podstatný rozdíl oproti jednoduchému českému hodnocení. V Německu, stejně jako u nás a jinde v Evropě, by mělo dostat šanci zúčastnit se soutěže co nejvíce uchazečů – tím je zaručen princip otevřené soutěže. Všem uchazečům by se mělo dostat také rovného zacházení, a to bez ohledu na velikost nebo zemi původu uchazeče [1].

V zásadě lze říci, že není až takový rozdíl mezi zadáváním a hodnocením veřejných zakázek v České republice a Spolkové republice Německo (případně jiné západoevropské zemi), navíc po přijetí nového zákona o veřejných zakázkách se situace na české straně opět trochu přiblíží té „evropské“. Největší rozdíl je asi v přístupu zadavatele. V ČR se často setkáváme s případy, kdy zadavatel nemá příliš přesnou představu o předpokládané ceně veřejné zakázky a ta je poté nadhodnocena. V západní Evropě to běžné není a zadavatel má

dobrou představu o tom, kolik by měla zakázka stát. Tím pádem nedochází ani k velkým rozdílům mezi nabídkami jednotlivých uchazečů – běžně do 10 – 15 %, na rozdíl od české situace, kde ani rozdíl 50 – 60 % mezi cenovými nabídkami není problém. Tím, jak jsou nabídky jednotlivých soutěžících vyrovnané, navíc zadavatel musí přemýšlet nad lepší posuzováním nabídek, než jen a pouze podle ceny. A naposledy jsou zadavatelé v Německu schopnější pohlídat si kvalitu provedení své zakázky – příkladem budiž srovnání kvality německých a českých dálnic.

PRAKTICKÁ ČÁST

Kapitola 5

Případová studie veřejné zakázky – Národní muzeum

Tato případová studie má za cíl prozkoumat strukturu případu a vztahy, které zde působí, definovat hypotézy a otázky, navrhnout vhodné řešení. V této kapitole bude popsána významná veřejná zakázka, která byla vypsána Národním muzeem s názvem „*Rekonstrukce hlavní (historické) budovy Národního muzea – stavební část*“. Dále bude popsán postup jejího zadávání, výběr hodnotícího kritéria a hodnocení. Na tento text bude navázáno zamyšlením autora nad tematikou problémů vzniklých při soutěži o danou zakázku. Dále budou v této kapitole popsány možné alternativy, které mohly být dle autora vhodnějším řešením pro výběr dodavatele pro tak významnou veřejnou zakázku a také možná rizika spojená s těmito alternativami. V závěru případové studie veřejné zakázky na rekonstrukci Národního muzea bude shrnutí této zakázky a subjektivní zhodnocení s výběrem nejlepší možné alternativy.

5.1 Úvod významné veřejné zakázky na rekonstrukci Národního muzea

Hlavní budova Národního muzea byla otevřena již v roce 1891. Od této doby byla tato budova Národního muzea, jakož to středisko vědy a kultury, neustále intenzivně využívána, a to nejen k primárním účelům jako jsou výstavy a stálé expozice, ale také semináře, přednášky či natáčení filmů.

V průběhu let docházelo ke stálému zhoršování stavebního a technického stavu budovy, toto došlo až do stavu, kdy můžeme říci, že jsou inženýrské sítě a vnitřní rozvody v havarijním stavu. Budova Národního muzea neprošla dosud od svého otevření žádnou celkovou rekonstrukcí a navíc utrpěla mnoho poškození, například poničení středního traktu na konci druhé světové války (7. května 1945), kdy byla muzejní budova zasažena leteckou pumou (viz Obr. 3), nebo výrazné poničení fasády Sovětskými vojáky, kteří záměrně a zcela nesmyslně těžce poškodili hlavní průčelí budovy střelbou z kulometů a samopalů (viz Obr. 4).

Také rychle zhoršující se stavební stav budovy, architektonických prvků, výtvarných děl, umělecko-řemeslných prvků a technického zázemí vyžaduje neodkladný rekonstrukční zásah. Cílem komplexní rekonstrukce je prodloužení životnosti této významné národní kulturní památky pro další generace, včetně její proměny v atraktivní a efektivní muzeum [16].

Obr. 3: Poškození hlavní budovy Národního muzea po zásahu leteckou pumou 7. května 1945 [16]

Obr. 4: Poškození fasády při střelbě z kulometů a samopalů 22. května 1968 [16]

Dalšími poškozeními si budova prošla při stavbě metra trasy A v r. 1978, kdy byla narušena statika budovy v důsledku podzemních odstřelů. Zdaleka nejhorším vlivům, jako jsou vibrace spojené s téměř neustálým provozem, byla budova vystavena až při stavbě magistrály. Ta nyní budovu „obtéká“ z obou stran. Magistrála také opticky odřízla budovu Národního muzea od Václavského náměstí.

5.2 Výběrové řízení na zhotovitele stavby

V předešlé kapitole byly uvedeny důvody, proč bylo rozhodnuto o rekonstrukci budovy Národního muzea. V této kapitole bude uvedeno, jakým způsobem proběhlo výběrové řízení, z jehož výsledku vyšel konečný vítěz a zhotovitel pro tuto rekonstrukci. V Tabulce 3 na následující stránce naleznete nejdůležitější informace, které byly při vypsání výběrového řízení na rekonstrukci hlavní budovy Národního muzea zveřejněny ve věstníku veřejných zakázek. Zvláště podrobně byly popsány kvalifikační předpoklady, které musí splnit uchazeč (technická způsobilost dodavatele, viz níže). Dále byly specifikovány i přísné požadavky na realizační tým dodavatele, kdy jednotlivé manažerské i nižší pozice (stavbyvedoucí) musí zastávat zaměstnanci s požadovaným vzděláním, kvalifikací a doloženou praxí na stavbách (doložit bylo nutno například strukturovaným životopisem, dokladem o vzdělání či odborné způsobilosti), přičemž jimi realizované stavby musely splňovat jak předmětem (výstavba budovy, rekonstrukce kulturní památky), tak hodnotou dílčí kritéria [14].

Již v roce 2010 byla zahájena příprava a bylo započato projektování pro tuto stavbu. Dále v roce 2012 získalo Národní muzeum stavební povolení a mohl být předložen návrh na tuto veřejnou zakázku Vládě České republiky. V dubnu 2013 bylo vládou schváleno vypsání otevřeného výběrového řízení na rekonstrukci Národního muzea v odhadované hodnotě 2,4 miliardy Kč bez DPH a následně byla veřejná zakázka schválena i Ministerstvem kultury České republiky a Ministerstvem financí České republiky. Až do dne 18. listopadu 2013, pro který bylo stanoveno datum otevírání obálek, mohli uchazeči podat svou nabídku. Pro hodnocení nabídek včetně posuzování kvalifikace uchazečů byla Vládou České republiky stanovena hodnotící komise.

Proces posuzování kvalifikace a hodnocení nabídek trval velmi dlouhou dobu, a to více než jedenáct měsíců. Po této době a vyhodnocení všech podaných nabídek, byla v říjnu roku 2014 hodnotící komisí vybrána jako vítězná nabídka ta od Sdružení M-P-I Národní muzeum, které je složeno ze společností Metrostav a.s (vedoucí účastník sdružení), IMOS Brno a.s. a Průmstav a.s. Nabídková cena tohoto sdružení byla ve výši 1 352 368 438,89 Kč bez DPH [13].

Tab. 3: Základní informace týkající se veřejné zakázky na rekonstrukci hlavní budovy Národního muzea vypsané ve věstníku veřejných zakázek [14]

Rekonstrukce hlavní (historické) budovy Národního muzea - stavební část	
Zadavatel	Národní muzeum
Druh veřejného zadavatele	Příspěvková organizace
Druh veřejné zakázky	Stavební práce - provádění
Rozsah zakázky (odhad)	2 400 000 000 Kč bez DPH
Doba trvání zakázky	42 měsíců
Požadované zálohy a záruky	K zajištění splnění povinností uchazeče vyplývajících z jeho účasti v zadávacím řízení je požadována jistota ve výši 20 mil. Kč. Požadavek zadavatele na doložení bankovní záruky za řádné a včasné provedení, dokončení a předání předmětu plnění veřejné zakázky ve výši 240 mil Kč. Požadavek zadavatele na doložení bankovní záruky na zajištění řádného odstranění vad ve výši 100 mil. Kč.
Kvalifikační předpoklady - technická způsobilost dodavatele	Dodavatel splňuje kvalifikační předpoklady, pokud v posledních 3 letech realizoval restaurační práce na kulturní památce zapsané v Ústředním seznamu kult. památek ČR, a to v rozsahu alespoň: Štukové prvky fasády, v celk. souhrnném fin. obj. min. 20 mil. Kč bez DPH, s hodnotou každé takové realizované práce min. 2,5 mil. Kč bez DPH. Štukové prvky v interiéru - 15 mil. Kč; 2 mil. Kč. Kamenné fasády - 15 mil. Kč; 1,5 mil. Kč. Truhlářské prvky v interiéru - 1,5 mil. Kč; 0,5 mil. Kč. Malby v interiéru - 2 mil. Kč; 0,5 mil. Kč. Kovové prvky v exteriéru - 3 mil. Kč; 1 mil. Kč. Kamenné sochy - 2,5 mil. Kč; 0,5 mil. Kč. Odborné opravy a restaurace kovových prvků - 3,5 mil. Kč; 0,5 mil. Kč. Odborná oprava a restaurace výplní otvorů (truhlářské prvky) - 7,5 mil. Kč; 1,5 mil. Kč Odborná oprava a restaurace dřevěných podlah - 7 mil. Kč; 1,5 mil. Kč.
Druh řízení	Otevřené
Kritéria pro zadání zakázky	Nejnižší nabídková cena
Lhůta pro doručení nabídek nebo žádostí o účast	18. listopadu 2013

Vítězné Sdružení M-P-I Národní muzeum ovšem nepodalo nejnižší cenovou nabídku – tu podalo sdružení společností STRABAG a.s. a INSTALACE Praha, spol. s r. o. – Sdružení Václavské náměstí 68 –, a to ve výši 1,15 miliardy Kč bez DPH. Ale i přes nejnižší podanou cenovou nabídku bylo toto sdružení vyřazeno komisí pro nesplnění zadávacích podmínek soutěže, kterými byly tzv. nulové položky v oceněném výkazu výměr. Strabag a.s. se však proti tomuto vyřazení rozhodl odvolat, a to k samotnému Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS). Firma vydala na svých webových stránkách tiskové prohlášení [11], kde uvádí, že jejich nabídka byla neprávem vyřazena:

„Zadavatel odůvodnil své rozhodnutí o vyloučení uchazeče tím, že nabídka nesplnila zadávací podmínky soutěže. Společnost STRABAG vnímá toto odůvodnění jako účelové a je přesvědčena, že podaná nabídka zcela odpovídá zpracovanému výkazu výměr a zadávacím podmínkám. Tento názor podporuje i znalecký posudek, který si společnost nechala v této souvislosti zpracovat.“

Společnost STRABAG si i nadále stojí za svými propočty, že je schopná provést rekonstrukci historické budovy Národního muzea v Praze za nabídnutou částku, která byla o více než 202 milionů Kč nižší než druhá nejnižší nabídka.

Společnost je v případě negativního posouzení námitek zadavatelem připravena se proti jeho postupu bránit všemi dostupnými právními prostředky.“

Národní muzeum ale nečelilo pouze jednomu, nýbrž několika správním řízením vedených Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže, neboť firma STRABAG nebyla jediným neúspěšným uchazečem o veřejnou zakázku na rekonstrukci hlavní budovy Národního muzea, která podala námitku na tuto soutěž.

Dalšími společnostmi, které měly námitky k soutěži o veřejnou zakázku na rekonstrukci Národního muzea, byly firmy HOCHTIEF CZ a. s. a GEOSAN GROUP a. s., jež vytvořily sdružení za účelem účasti v soutěži o VZ. Tímto návrhem se ÚOHS zabýval velmi dlouhou dobu, dvojice navrhovatelů však těsně před vydáním rozhodnutí svůj návrh stáhla. Zakázka na rekonstrukci Národního muzea tak byla zdržena o téměř rok a půl, bez jakéhokoli výsledku.

K tomuto správnímu řízení se vyjádřil předseda ÚOHS Petr Rafaj [12]: *„Návrh společností Hochtief a Geosan Group směřoval proti posouzení prokázání kvalifikačních předpokladů zadavatelem. Navrhovatel jej stáhl poté, co již Úřad provedl po právní stránce komplikované posouzení stížnosti, v jejímž důsledku by mohlo být několik nejvýznamnějších českých stavebních firem zařazeno do rejstříku osob se zákazem plnění veřejných zakázek, tzv. blacklist. Firmám také hrozila pokuta a zákaz účastnit se veřejných tendrů na tři roky.*

Po několikaměsíčním správním řízení byl návrh vzat zpět ve chvíli, kdy již bylo připraveno k vydání rozhodnutí ve věci. Došlo tak ke zcela zbytečnému vynaložení nezanedbatelných veřejných prostředků i lidských zdrojů na správní řízení a současně k dalšímu zdržení zadávacího řízení.“

Obě správní řízení tedy dopadly ve prospěch zadavatele veřejné zakázky, Národního muzea, a byly tím uzavřeny veškeré komplikace, které neúměrně oddalovaly realizaci samotné rekonstrukce. Po takřka 4 letech od vystěhování historické budovy byla dne 15. dubna 2014 zástupcem Národního muzea a zhotovitelem rekonstrukce (a konečně i právoplatným vítězem VZ), Sdružením M-P-I, podepsána smlouva o dílo a za velkého zájmu médií byla budova slavnostně předána zhotoviteli. Projekt se ale díky projednávání výše popsaných námitek dostal do výrazné časové tísně ještě před samotnou realizací, která měla začít v roce 2014, protože s 42 měsíční lhůtou pro dokončení celé rekonstrukce je v ohrožení

předem plánovaný termín znovuotevření Národního muzea v roce 2018, kdy bude instituce slavit 200 let od svého založení.

Příklad opravy Národního muzea ukazuje, jak se stal antimonopolní úřad místem, kde si stavební firmy mohou vyřizovat své konkurenční spory. I proto šéf ÚOHS Rafaj prosazuje názor, aby firmám v případě, že návrh stáhnou, propadla kauce složená na začátku správního řízení.

5.3 Hodnotící kritérium

Jak již bylo uvedeno v předešlém textu, hodnotícím kritériem pro výběr zhotovitele na danou veřejnou zakázku byla zvolena nejnižší cenová nabídka. Při zadání veřejné zakázky na rekonstrukci Národního muzea byly však zahrnuty i renovační a restaurátorské práce, které jsou vždy velmi specifické a vyžadují velkou zkušenost a praxi při jejich provádění. V návaznosti na tento detail v zadání dané VZ se domnívám, že nebylo nejvhodnějším řešením právě výběr nejnižší nabídkové ceny jako hodnotícího kritéria. Národní muzeum je velmi důležitou národní památkou a provedení restaurátorských prací společnostmi, která byla vybrána pouze, jako součást nejnižší nabídkové ceny, nevypovídá žádnou informaci o kvalitě prací prováděných touto firmou.

Dle subjektivního názoru autora by bylo doporučeno vybrání kritéria ekonomická výhodnost nabídky, neboť by zde bylo umožněno aplikování dalších podkritérií, která by zahrnovala do nabídky kvalitu a postupy provedení těchto specifických prací. Cena realizace je zajisté velmi důležitým ukazatelem pro výběr zhotovitele, ale neměla by být upřednostňována jako stoprocentní kritérium a jediné možné pro výběr zhotovitele na tak významné rekonstrukci národní památky.

Výběrové řízení bylo tedy ukončeno a dále budeme moci jen sledovat postup realizace, který budou s velkou pravděpodobností provázet další problémy spojené s vícepracemi a konečná cena bude navýšena oproti ceně, která byla udána ve vítězné cenové nabídce.

Kapitola 6

Případová studie veřejné zakázky – Trojský most

Další případová studie se týká veřejné zakázky na výstavbu Trojského mostu, který je mezi ostatními pražskými mosty naprosto jedinečný a to nejen svým designem, zpracováním, ale také celkovou cenou, která byla bez jakýchkoli pochybností vysoká.

Trojský most je součástí projektu severozápadní části městského okruhu Blanka. Již v roce 1974 byl zadán požadavek na zpracování technické studie Trojského mostu. Tuto studii zpracovával Ing. Jiří Petrák, který v té době pracoval jako člen Pražského ústavu dopravních a inženýrských staveb. Jednou z hlavních podmínek byl požadavek na to, aby most neměl v řece pilíř, jelikož je toto území místem pro otáčení lodí. Návrh komorového ocelového oblouku s táhlem a svislými závěsy a s rozpětím 200 metrů zvítězil a byl odsouhlasen k další přípravě přemostění.

Obr. 5: Nový Trojský most [20]

V roce 2006 byla podepsána smlouva o dílo mezi firmou Metrostav a.s. a Magistrátem hlavního města Prahy na výstavbu tunelového komplexu Blanka včetně Trojského mostu, který byl navržen dle projektu firmou VPÚ DECO PRAHA a.s., jejich návrh mostu neodpovídal původní studii. A již při provádění auditu tohoto návrhu v roce 2003 bylo upozorněno na koncepční a technické nedostatky. V návaznosti na závěr auditu byla tedy v roce 2005 připravena nová inženýrsko-architektonická soutěž na Trojský most.

V roce 2006 byl vyhlášen vítěz této soutěže firma Mott MacDonald, a autorem tohoto návrhu byl Ing. Jiří Petrák a spol., který dříve pracoval na technické studii tohoto mostu.

Nejzávažnějším pochybením městského investora byla právě skutečnost, že Magistrát hl. m. Prahy uzavřel smlouvu s Metrostavem včetně původního návrhu na Trojský most, i přes to že byl známý vítěz nového návrhu.

Navíc byly zadány instrukce od městského investora na spolupráci autorů nového vítězného návrhu s dodavatelem stavby při zpracovávání projektové dokumentace. Tato spolupráce se týkala především připomínkování ze strany dodavatele stavby při řešení technologických postupů prací. Od této chvíle v roce 2007 až do roku 2010 trvaly spory mezi dodavatelem stavby firmou Metrostav a autory návrhu. Závěrem celého případu na stavbu Trojského mostu je skutečnost, že cena, za kterou byl projekt realizován, téměř o polovinu přesahuje cenu, která byla odhadnuta na realizaci mostu dle vítězného návrhu z architektonické soutěže, a to v případě, že by realizace postupovala technologickými postupy z tohoto vítězného návrhu [17, 18].

ZÁVĚR

V úvodu této bakalářské práce byl uveden cíl a motivace této práce jako seznámení čtenáře s důležitými pojmy, které se týkají veřejných zakázek a dále také seznámení s problémovými částmi, jež jsou neustále součástí jak zadávání, tak hodnocení veřejných zakázek a nevyjímaje i samotné realizace.

Zásadní požadovanou změnou je dle autora změna prostředí při zpracovávání předpokládané hodnoty zakázky neboť stát nemůže být dobrým hospodářem, pokud nedokáže určit hodnotu budoucích veřejných zakázek a s přesností nelze určit, zda nový zákon o veřejných zakázkách, který vyjde v roce 2016, přinese významné zlepšení podmínek pro hodnocení těchto zakázek. Další požadovaná změna se týká samotné realizace a to dozorování staveb, kde se bude významně dbát na dodržování jak kvality prováděných prací, tak kvality použitých materiálů.

Byly zde uvedeny předpoklady a návrhy, jaké by přispěly ke zlepšení situace v otázce šetření finančních zdrojů a dodržování kvality provádění při realizaci veřejných zakázek, které prioritně slouží právě široké veřejnosti a občanům České republiky. S tím souvisí i téma rozšíření informací a vědomostí těmto občanům.

Použitá literatura

- [1] Auftragsberatungszentrum Bayern [online]. *Public Procurement in Germany*. Říjen 2006. [vid. 2015_05_13]. Dostupné z: <<http://www.etisys.com/uploads/media/Germany.pdf>>.
- [2] Česko. Vláda [online]. Zpráva o korupci v České republice v roce 2003 a o plnění harmonogramu opatření Aktualizovaného vládního programu boje proti korupci. In: *Usnesení vlády České republiky ze dne 19. května 2004 č. 480 ke Zprávě o korupci v České republice v roce 2003 a o plnění harmonogramu opatření Aktualizovaného vládního programu boje proti korupci*. [vid. 2015_05_03]. Dostupná z WWW: <www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-korupci-2003-doc.aspx>.
- [3] Česko. Zákon č. 137 ze dne 14. března 2006 o veřejných zakázkách, § 4. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 47, s. 1651-1653. Dostupný také z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-137>>. ISSN 1211-1244.
- [4] Česko. Zákon č. 137 ze dne 14. března 2006 o veřejných zakázkách, § 6. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 47, s. 1653. Dostupný také z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-137>>. ISSN 1211-1244.
- [5] Česko. Zákon č. 137 ze dne 14. března 2006 o veřejných zakázkách, § 7. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 47, s. 1653-1654. Dostupný také z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-137>>. ISSN 1211-1244.
- [6] Česko. Zákon č. 137 ze dne 14. března 2006 o veřejných zakázkách, § 80. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 47, s. 1686-1687. Dostupný také z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-137>>. ISSN 1211-1244.
- [7] DOLEČEK, Marek. Veřejné zakázky: Kapitola 3 – Zadavatel veřejné zakázky a Jednotlivé druhy veřejných zakázek. In: *BusinessInfo.cz* [online]. CzechTrade, 2015. [vid. 2015_04_30]. Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-ppbi-51137.html#!&chapter=3>>.
- [8] MATYÁŠ, Václav. Co v zákonu o veřejných zakázkách doopravdy vadí?. In: *BusinessInfo.cz* [online]. CzechTrade, 2015. [vid. 2015_05_06]. Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/co-v-zakonu-o-verejnych-zakazkach-dopravdy-vadi-sps-54901.html?>>>.

- [9] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online]. *Stanovení hodnotících kritérií ve veřejných zakázkách s ohledem na ekonomické zásady 3E*. Listopad 2012. [vid. 2015_05-01]. Dostupné z: <<http://www.korupce.cz/assets/protikorupcni-strategie-vlady/na-leta-2013-2014/4---Metodika-stanoveni-hodnoticich-kriterii-ve-verejnych-zakazkach-s-ohledem-na-3E.pdf>>.
- [10] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online]. *Základní postupy a zásady při stanovení a výběru dílčích hodnotících kritérií předmětu veřejné zakázky, Příloha B5*. Prosinec 2008. [vid. 2015_05-01]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/getmedia/d154cb40-2ca6-4de0-9622-3c69a2cc0b2b/3E_vs_principy_ZVZ_B5>.
- [11] NOVOTNÁ, Edita. Tisková zpráva – Národní muzeum vyloučilo z tendru na rekonstrukci nabídku společnosti STRABAG. In: www.strabag.cz [online]. STRABAG, 2014. [vid. 2015_05_08]. Dostupná z: <http://www.strabag.cz/databases/internet/_public/content.nsf/web/CZ-STRABAGCZ.CZ-MEDIA-TISK-2014-N%C3%81RODN%C3%8D%20MUZEUM%20VYLOU%C4%8CIMO%20Z%20TENDRU%20NA%20REKONSTRUKCI%20NAB%C3%8DDKU%20SPOLE%C4%8CNOSTI%20STRABAG>.
- [12] Odbor mezinárodní a vnějších vztahů ÚOHS. Tisková zpráva – Řízení týkající se rekonstrukce národního muzea bylo zastaveno kvůli zpětvzetí návrhu. In: www.uohs.cz [online]. Útvar pro ochranu hospodářské soutěže, 2015. [vid. 2015_05_08]. Dostupná z: <<http://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/tiskove-zpravy/verejne-zakazky/1938-rizeni-tykajici-se-rekonstrukce-narodniho-muzea-bylo-zastaveno-kvuli-zpetvzeti-navrhu.html>>.
- [13] Oznámení o zadání zakázky Rekonstrukce hlavní (historické) budovy Národního muzea - stavební část. In: *Věstník veřejných zakázek* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2015. [vid. 2015_05_01]. Dostupné z: <<http://www.vestnikverejnychzakazek.cz/sk/Form/Display/579646>>.
- [14] Oznámení o zakázce Rekonstrukce hlavní (historické) budovy Národního muzea - stavební část. In: *Věstník veřejných zakázek* [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2013. [vid. 2015_05_01]. Dostupné z: <<http://www.vestnikverejnychzakazek.cz/sk/Form/Display/448312>>.
- [15] SKÁLOVÁ, Monika. Konec nejnižší nabídkové ceny jako základního hodnotícího kritéria pro zadání veřejné zakázky?. In: *EPRAVO.CZ* [online]. EPRAVO.CZ, 2014.

- [vid. 2015_05_01]. Dostupné z: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/konec-nejnizsi-nabidkove-ceny-jako-zakladniho-hodnoticiho-kriteria-pro-zadani-verejne-zakazky-94324.html>>.
- [16] SRŠEŇ, Lubomír. Dějiny hlavní budovy národního muzea. In: *www.nm.cz* [online]. Ministerstvo kultury ČR, 2015. [vid. 2015_04_29]. Dostupné z: <<http://www.nm.cz/Historie-NM/Hlavni-budova/>>.
- [17] ŠAŠEK, Ladislav, NEHASIL, Petr, VÍTEK, Jan, BROŽ, Robert. Trojský most v Praze. In: *www.silnice-zeleznice.cz* [online]. KONSTRUKCE Media, s.r.o., 2014. [vid. 2015_05_13]. Dostupné z: <<http://www.silnice-zeleznice.cz/clanek/trojsky-most-v-praze/>>.
- [18] ŠAŠEK, Ladislav, POLÁK, František. Výstavba Městského okruhu v Praze – tunelový komplex Blanka včetně nového Trojského mostu. In: *www.silnice-zeleznice.cz* [online]. KONSTRUKCE Media, s.r.o., 2012. [vid. 2015_05_13]. Dostupné z: <<http://www.silnice-zeleznice.cz/clanek/vystavba-mestskeho-okruhu-v-praze-tunelovy-komplex-blanka-vcetne-noveho-trojskeho-mostu/>>.
- [19] Transparency International-Česká republika [online]. *Veřejné zakázky v české republice: korupce nebo transparentnost? 2005* [vid. 2015_05_03]. Dostupné z: <http://www.transparency.cz/doc/vz_studie_text.pdf>.
- [20] Trojský most. In: *www.ceskatelevize.cz* [online]. Česká televize, 2015. [vid. 2015_05_13]. Dostupné z: <<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/297400-za-prodrazeni-trojskeho-mostu-dostala-praha-pokutu/>>.

Seznam obrázků

Obr. 1:	Grafické zobrazení dělení veřejných zakázek.....	10
Obr. 2:	Grafický model 3E pro veřejnou zakázku.....	16
Obr. 3:	Poškození hlavní budovy Národního muzea po zásahu leteckou pumou 7. května 1945	30
Obr. 4:	Poškození fasády při střelbě z kulometů a samopalů 22. května 1968.....	30
Obr. 5:	Nový Trojský most	30

Seznam tabulek

Tab. 1:	Členění veřejných zakázek na stavební práce dle předpokládané hodnoty k 30. 7. 2014.....	13
Tab. 2:	Členění veřejných zakázek na dodávky a služby dle předpokládané hodnoty k 30. 7. 2014.....	13
Tab. 3:	Základní informace týkající se veřejné zakázky na rekonstrukci hlavní budovy Národního muzea vypsané ve věstníku veřejných zakázek.....	32

PŘÍLOHY

Seznam příloh:

Příloha 1:	Projekt KAN
Příloha 2:	Příprava a řízení staveb
Příloha 3:	Teorie řízení
Příloha 4:	Projekt PŘS
Příloha 5:	Řízení výstavbových projektů

Dílčí úkoly bakalářské práce – přílohy

Jednotlivé dílčí úkoly této bakalářské práce byly zpracovávány během 5. – 8. semestru bakalářského studia. Tyto dílčí úkoly byly zpracovávány na základě kompletní projektové dokumentace vybraného projektu, který byl námi vybrán v pátém semestru. Tímto projektem byl bytový dům Domov Hostivař.

KNPR – Projekt KAN

Úkolem předmětu KNPR bylo zpracování položkového rozpočtu hlavního stavebního objektu dle námi vybrané projektové dokumentace. Podkladem pro jeho zpracování byla kompletní projektová dokumentace a dále také propočet investora, který byl zpracován v předmětu KAN2 - Kalkulace a nabídky 2. Vypracování položkového rozpočtu probíhalo v počítačovém programu Kros Plus od firmy ÚRS Praha s.r.o. Tento program pracuje s cenovou soustavou ÚRS. Výstupem byl položkový rozpočet hlavního stavebního objektu, odpovídající výrobní kalkulace položek téhož stavebního objektu, kompletní výkaz výměr, výpočet ceny za zpracování položkového rozpočtu podle ceníku Callida a také porovnání ceny hlavního stavebního objektu z propočtu investora s cenou určenou položkovým rozpočtem. Povolný rozdíl porovnání byl maximálně 15 %. Stanovený výsledný rozdíl toto maximum nepřesáhl.

PRRS – Příprava a řízení staveb

V předmětu Příprava a řízení staveb bylo cílem zpracování třech dílčích úkolů investorské přípravy pro stavbu dle námi vybraného projektu. První z třech dílčích úkolů bylo sestavení kontrolního harmonogramu investora v podrobnosti jednotlivých fází projektových

prací a stavebních objektů včetně rozložení celkových nákladů investora po měsících. Druhým dílčím úkolem bylo zpracování oznámení veřejné zakázky na stavební práce v rozsahu užšího řízení. Toto oznámení muselo obsahovat dostatečně podrobné informace o všech podmínkách veřejné zakázky tak, aby se mohl případný zájemce s dostatečnou určitostí rozhodnout pro účast v zadávacím řízení. Třetím a posledním úkolem investorské přípravy bylo zpracování dokumentů pro územní a stavební řízení.

TERI – Teorie řízení

Cílem předmětu Teorie řízení bylo založení stavební firmy, která měla být použita jako generální dodavatel stavby (dle námi zvoleného projektu). Musela být vytvořena odpovídající firma, její velikost a organizační struktura tak, aby byla schopna tento projekt realizovat.

Výstupem byly následující dokumenty:

- podnikatelský záměr;
- organizační struktura řízení firmy – grafické znázornění;
- společenská smlouva o založení společnosti;
- živnostenské listy pro jednotlivé činnosti firmy;
- návrh na zápis do obchodního rejstříku;
- přehled mzdových nákladů;
- smlouva o nájmu nebytových prostor;
- žádost o výpis z rejstříku trestů;
- prohlášení správce vkladů;
- podpisový vzor;
- čestné prohlášení jednatele společnosti;
- čestné prohlášení – odpovědný zástupce pro výkon živnosti.

PJPR – Projekt PŘS

Hlavním podkladem pro zpracování tohoto projektu byla projektová dokumentace námi vybraného stavebního objektu, stejně jako u ostatních projektů. Dále byly nutné výstupy z předmětů TERI, KNPR a PRRS. Nejdůležitějšími body tohoto projektu, jsou zařízení staveniště a časový plán. Zařízení staveniště bylo zakresleno do situačního výkresu a popsáno v technické zprávě. Součástí byl i výpočet nákladů na zařízení staveniště a jeho porovnání s náklady z propočtu a rozpočtu. Dalším velmi důležitým bodem byl časový plán plánované

výstavby zpracovaný v programu Microsoft Project. Výrobní kalkulace z předmětu KNPR byla agregována na činnosti pro časový plán tak, aby odpovídaly průběhu prací při realizaci. Po sestavení samotného časového plánu bylo nutné tento plán zanalyzovat, podrobně byly popsány lhůty výstavby, termíny, byla určena kritická cesta, časové rezervy, a také zdroje a jejich kapacita. Plánované rozvržení nákladů bylo porovnáno s platebním kalendářem ze smlouvy o dílo.

RVP1 – Řízení výstavbových projektů

Hlavním úkolem tohoto projektu bylo zhodnocení a určení z pohledu investora, zda projekt realizovat nebo nerealizovat. Podkladem pro toto rozhodnutí bylo zpracování studie využitelnosti spolu s ekonomickým vyhodnocením a finančním rozhodnutím. Studie využitelnosti obsahuje dílčí zpracování úkolů jako například:

- vymezení projektu – stanovení základního cíle a očekávaných přínosů, kritéria úspěšnosti projektu;
- lokalita projektu;
- analýza širšího a oborového okolí projektu;
- velikost a rozsah projektu;
- materiálové vstupy a energie v provozní fázi projektu - stanovení očekávaných provozních výdajů;
- stanovení potřeb pracovních sil a výše mzdových nákladů;
- finanční analýza a hodnocení – sestavení CF pro vyhodnocení efektivnosti investice, rozhodnutí o způsobu financování a sestavení CF pro zvolený způsob financování;
- analýza rizik – identifikace rizik, ohodnocení rizik.